

Handläggare
Mats Christensson
Telefon: 08-50812201**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
18 september 2025

Remiss - Motion om att låta föreningar driva mindre parker genom brukaravtal, KS 2025/648

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/648

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Sara Svanström (L) om att låta föreningar driva mindre parker genom brukaravtal. I motionen föreslås att trafikinämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna utreder möjligheten att låta ideella föreningar driva mindre parker genom brukaravtal och att trafikinämnden tar fram tydliga riktlinjer och kravspecifikationer för hur sådana avtal kan utformas, regleras och följas upp. I motionen föreslås även att trafikinämnden initiera en pilotverksamhet för föreningsdriven parkförvaltning i utvalda områden.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att medborgare och föreningar är engagerade i sin stadsmiljö då det också kan bidra till delaktighet och social sammanhållning.

Förvaltningen har vid ett tidigare tillfälle fått vägledning av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret kring hur dessa brukaravtal får utformas. Enligt stadsledningskontorets tidigare besked är det kommunen som ansvarar för att anlägga och underhålla allmänna platser som till exempel parker. Detta ska göras av kommunen själv eller genom upphandlad entreprenör. Om det därefter finns en önskan att på vissa platser gå längre än vad den upphandlade skötselnivån omfattar, är det möjligt för medborgare att bidra utan ekonomisk ersättning.

Södermalms stadsdelsförvaltningVirkesvägen 3
Box 90 185
120 22 Stockholm
Växel 08-508-12-000
Fax
soder@stockholm.se
start.stockholm

Förvaltningen anser att möjligheten att låta ideella föreningar sköta mindre parker bör ha ovannämnda begränsning som utgångspunkt. Det är enligt förvaltningen viktigt att huvudansvaret för skötseln av parker fortsatt ligger hos staden så att rätt skötsel- och

underhållsnivå uppnås och att säkerhetsaspekterna omhändertas. Vidare är det viktigt att ansvaret för utvecklingen av stadens parker ligger hos staden.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått en motion av Jan Jönsson (L) och Sara Svanström (L) om att låta föreningar driva mindre parker genom brukaravtal.

Motionen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd bland annat remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, trafikinämnden och Farsta stadsdelsnämnd.

Remisstiden sträcker sig till den 6 oktober 2025. Motionen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I motionen anges att Stockholm är en stad med ett rikt föreningsliv och med ett stort engagemang från lokalsamhället. Vidare framhålls att stadens parker utgör ovärderliga mötesplatser och rekreationsytor som stärker både folkhälsan och bidrar till social sammanhållning. Grönområdena fyller enligt motionens författare en viktig funktion för såväl barnfamiljer, äldre och för personer med särskilda behov. Trots detta är resurserna för skötsel och utveckling av stadens parker begränsade och många mindre parker riskerar att förfalla på grund av eftersatt underhåll.

Att involvera ideella föreningar i skötseln av mindre parker kan därför, enligt motionens författare, innebära en långsiktigt hållbar lösning som stärker det lokala engagemanget och skapar en högre grad av delaktighet men också bidra till ökad kvalitet i underhållet av parkerna. Genom brukaravtal kan föreningar ges möjlighet att ta ansvar för skötsel och utveckling av parker i sina områden, vilket i sin tur kan leda till en mer inkluderande och levande stadsmiljö. I motionen anges vidare att genom att ge föreningar en aktiv roll kan parker också i högre grad anpassas efter lokalsamhällets behov och önskemål vilket kan främja trygghet och social sammanhållning.

I motionen anges att Liberalerna därför föreslår att Stockholms stad utreder möjligheten att införa brukaravtal för föreningsdrift av mindre parker. Genom dessa avtal kan föreningar, i nära samverkan med staden, ges ansvar för skötsel och utveckling av parkmiljöer med tydligt definierat stöd och vägledning från relevanta förvaltningar.

För att skapa goda förutsättningar för föreningar att ta på sig detta ansvar är det också, enligt motionen, viktigt att det finns möjlighet

till stöd och tillgång till resurser. Detta kan exempelvis tillhandahållas genom utbildningar eller tillgång till nödvändig utrustning för skötsel och underhåll. För att pröva och utveckla konceptet föreslås att en pilotverksamhet inleds där ett antal föreningar får möjlighet att testa modellen innan en bredare implementering genomförs.

Med anledning av redogörelsen ovan föreslås i motionen att kommunfullmäktige beslutar

1. Att trafiknämnden tillsammans med stadsdelsnämnderna utreder möjligheten att låta ideella föreningar driva mindre parker genom brukaravtal.
2. Att trafiknämnden tar fram tydliga riktlinjer och kravspecifikationer för hur sådana avtal kan utformas, regleras och följas upp.
3. Att trafiknämnden initierar en pilotverksamhet för föreningsdriven parkförvaltning i utvalda områden, med målet att skala upp initiativet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 8 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen anser att det är positivt att medborgare och föreningar är engagerade i sin stadsmiljö då det också kan bidra till delaktighet och social sammanhållning.

Brukaravtal har funnits inom Södermalms stadsdelsområde sedan 1980-talet. Det har under åren funnits ett stort engagemang och vilja hos bland annat boende och föreningar att få möjlighet att sköta delar av den allmänna parkmarken inom stadsdelsområdet. Stadsdelsförvaltningen ser mycket positivt på detta engagemang men ser samtidigt utmaningar med framförallt uppföljningen av de avtal som finns idag. För närvarande har Södermalms stadsdelsförvaltning cirka 15 brukaravtal med föreningar och enskilda medborgare.

Förvaltningen har vid ett tidigare tillfälle fått vägledning av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret kring hur dessa brukaravtal får utformas. Enligt stadsledningskontorets tidigare besked är det kommunen som ansvarar för att anlägga och underhålla allmänna platser som till exempel parker. Detta ska göras av kommunen själv eller genom upphandlad entreprenör. Om det därefter finns en önskan att på vissa platser gå längre än vad den

upphandlade skötselnivån omfattar, är det möjligt för medborgare att bidra utan ekonomisk ersättning. I det fall att medborgare bidrar till skötsel av allmän plats bör det enligt stadsledningskontoret alltid vara fråga om ”extra” uppgifter som går utöver vad som normalt kan förväntas ingå i kommunal skötsel av allmän plats. Detta gäller oavsett om parkskötseln sker i egen regi eller är utlagd på entreprenad.

Förvaltningen anser att möjligheten att låta ideella föreningar sköta mindre parker bör ha ovannämnda begränsning som utgångspunkt. Det är enligt förvaltningen viktigt att huvudansvaret för skötseln av parker fortsatt ligger hos staden så att rätt skötsel- och underhållsnivå uppnås och att säkerhetsaspekterna, såsom att trasiga trappor lagas, omhändertas. Vidare är det viktigt att ansvaret för utvecklingen av stadens parker ligger hos stadens nämnder.

Förvaltningen ser avslutningsvis positivt på förslaget att låta trafiknämnden få ansvaret att ta fram tydliga riktlinjer och kravspecifikationer för hur brukaravtal kan utformas, regleras och följas upp. Trafikkontoret har anställt en odlingsstrateg som skulle kunna vara delaktig i detta arbete och stadsdelsförvaltningarna kan bidra med sin kompetens på området.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att motionens förslag innebär några specifika konsekvenser för barn varför någon barnrättsanalys inte genomförts.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att motionens förslag inte ger några direkta konsekvenser utifrån ett könsperspektiv.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till

Kommunstyrelsen.

Snorre Berglund
Tf Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Enhetschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion av Jan Jönsson (L) och Sara Svanström (L) om att låta föreningar driva mindre parker genom brukaravtal.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Snorre Berglund, Stadsdelsdirektör	2025-08-20
Esther Östin, Enhetschef	2025-08-20